

GOE GESPEELD!

PERSDOSSIER GOE GESPEELD!

Buitenspelen is een belangrijk aspect voor de ontwikkeling van kinderen. Het buitenspelen oefent hun motorische vaardigheden, ze leren snelheden, afstanden, hoogtes, risico's... in te schatten. Daarnaast is buitenspelen ook goed voor de gezondheid van een kind en is het ook gewoon leuk. Maar bovenal is het wat kinderen doen. Alleen is het voor kinderen niet meer evident om, zonder toezicht, buiten te spelen. Daar wil Goe Gespeeld! werk van maken.

Keuzevrijheid

Het welbevinden van kinderen en jongeren wordt voornamelijk bepaald door hun keuzevrijheid. Dat blijkt uit een onderzoek¹ van de universiteit van York. Het mogen gaan en staan waar ze willen is hierbij zeer belangrijk. Om optimaal te kunnen buitenspelen moeten kinderen dat ook alleen kunnen doen. En daar knelt vaak het schoentje, kinderen van vandaag zijn meer dan ooit een achterbankgeneratie die zich maar weinig autonoom mag of kan verplaatsen.

Nochtans is de autonome mobiliteit van kinderen zeer belangrijk voor hun ontwikkeling. Een literatuurstudie² van het Steunpunt Verkeersveiligheid bundelde onderzoeksrapporten vanuit het buitenland en stelde vast dat de autonome mobiliteit persoonlijke, intellectuele en psychologische ontwikkeling bevordert. Daarnaast ontwikkelen ze ook hun ruimtelijk bewustzijn. Alleen op weg zijn is goed voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden en scherpt het probleemoplossingsvermogen aan.

Buitenspelen versus verkeersveiligheid

Wat zorgt er voor dat kinderen vandaag de dag minder, alleen, buitenspelen? Zijn ouders te overbezorgd geworden, of houden kinderen gewoon meer van tv en computerschermen? Het verhaal is genuanceerder dan dat. Verschillende onderzoeken in binnen-en buitenland tonen aan dat verkeersonveiligheid de grootste reden is waarom ouders hun kinderen liever niet alleen de straat op sturen. Dat is niet onlogisch aangezien het autoverkeer³ alleen maar is toegenomen en blijft toenemen. Jonge kinderen zijn ook nog niet in staat om snelheden van autoverkeer correct in te schatten en dat maakt het alleen oversteken of fietsen op straat niet evident. Als lokale besturen zouden inzetten op de autonome mobiliteit van kinderen en jongeren, dan is georganiseerd jeugdwerk daar ook mee gebaat.

¹ https://www.childrensociety.org.uk/sites/default/files/tcs/good_childhood_report_2012_final_0.pdf

² <http://www.steunpuntverkeersveiligheid.be/sites/default/files/RA-MOW-2008-002.pdf>

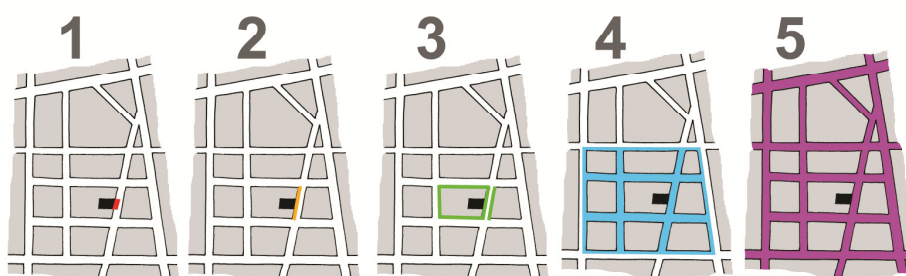
³ http://www.mobiliteit.belgium.be/nl/binaries/Kilometers_2012_tcm466-236677.pdf

Kinderen van vandaag willen hetzelfde doen als toen hun ouders kind waren: buitenspelen. De Britse professor Tim Gill (2011)⁴ ondervroeg 1000 kinderen en hun ouders. Daaruit bleek dat kinderen inderdaad veel tijd binnen doorbrengen voor een scherm. Als er gevraagd werd wat ze het liefst zouden doen dan was het antwoord: buitenspelen en rondrijden op de fiets.

Actieradius van een kind

Uit het onderzoek van Tim Gill bleek ook dat de autonome actieradius van de meeste kinderen beperkt was tot de tuin of de nabije omgeving van de woonst. Terwijl bijna de helft van hun ouders toegaf dat zij wel in de bossen en parken mochten spelen. Kind & Samenleving ontwikkelde onderstaand model voor de juiste actieradius per leeftijd.

Leeftijd	Verplaatsingen in de buurt van:
1-3 jaar	1. deurportaal
4-6 jaar	2. straat
6-10 jaar	3. huizenblok-buurt-wijk (binnen grote fysieke barrières)
10-12 jaar	4. dorp/woonkerncentrum (graduele uitbreiding)
vanaf 13 jaar	5. woonkerncentrum-stad-regio (graduele uitbreiding)

Bron: Kind & Samenleving, Kind & Ruimte. Kindgerichte planning van publieke ruimte (2007)

- Meer info vind je op www.k-s.be

Laat kinderen autonoom zijn

Als kinderen willen buiten spelen dan moeten de barrières die ze ondervinden neergehaald of omzeild worden. Verkeersonveiligheid lijkt de grootste barrière voor een kind om zich autonoom te mogen verplaatsen. Gelukkig bestaan er heel wat goede instrumenten die gemeenten kunnen inzetten om de autonome mobiliteit van kinderen te verbeteren en hun welbevinden te vergroten.

Speelweefsel

Speelweefsel is een netwerk van publieke plekken en verbindingen die betekenis hebben voor kinderen. Een speelweefsel omvat zowel formele speelplekken die speciaal ontwikkeld zijn voor kinderen als informele speelruimte en bespeelbare publieke ruimte waar kinderen medegebruikers zijn. Deze plekken moeten voor kinderen - liefst op eigen kracht - bereikbaar zijn. Er moet voldoende aandacht gaan naar veiligheid maar ook naar beleefbaarheid en speelwaarde.

Bij het opmaken van een speelweefselplan is het zeer belangrijk dat er een participatief traject gelopen wordt met de doelgroep, namelijk kinderen. Zij weten als de beste hoe ze de ruimte ervaren, wat ze missen, anders willen...

- Meer info vind je op www.groenspeelweefsel.be

⁴ <http://rethinkingchildhood.com/2011/07/21/dairytea/>

Toolkit Kindvriendelijkheid

De partners van 'Kindvriendelijke steden en gemeenten' ontwikkelden een toolkit die gemeenten kunnen gebruiken om het proces te doorlopen dat nodig is om het label "Kindvriendelijke stad of gemeente" te krijgen. De toolkit reikt instrumenten aan die een lokale overheid gidsen doorheen de drie fasen die ze moeten doorlopen om het label te krijgen.

- Meer info vind je op www.kindvriendelijkestedenengemeenten.be

Op pad in de stad

Het project "Op pad in de stad" brengt leuke speel- en verblijfplekjes voor jonge gezinnen met kinderen tussen 0 en 6 jaar in kaart, net als de veilige en aangename fiets- en wandelroutes er naartoe. Het project biedt ook de mogelijkheid aan de inwoners van een stad om feedback te geven aan het lokale beleid over de kwaliteit van routes en speelplekken. Het project visualiseert de leef- en woonkwaliteit van een stad voor gezinnen met kinderen en is een troef om stadsvlucht van jonge gezinnen te voorkomen en potentiële nieuwe inwoners aan te trekken.

- Meer info vind je op www.mobiel21.be

Trage wegen

Trage wegen zijn paden of wegen die bestemd zijn voor niet-gemotoriseerd verkeer. Wandelaars, fietsers en ruiters zijn de belangrijkste gebruikers. Trage wegen vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke speelweefsel: het zijn zowel verbindingen naar speelplaatsen als plekken om op te spelen en te verblijven. Helaas worden ze ook vaak illegaal afgesloten, overbouwd of omgeploegd. En zo ontnemen we kinderen en jongeren bewegingsruimte.

Er zijn vandaag naar schatting 25.000 kilometer open trage wegen in Vlaanderen. Nog minstens 5.000 kilometer zouden ontoegankelijk zijn, maar juridisch wel bestaan. Dat is gemiddeld meer dan 16 kilometer per gemeente potentiële verkeersveilige amuseerplek. Vandaag maken al 26 Goe Gespeeld!-gemeenten werk van trage wegen.

- Meer info vind je op www.tragewegen.be

Contactpersoon voor de pers:

Bert Breugelmans

+32 494 79 09 65

bert.breugelmans@staf.speelplein.net

Over Goe Gespeeld!

Goe Gespeeld! is een samenwerkingsverband van volgende organisaties: Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS), De Ambrassade, Chirojeugd Vlaanderen, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KSJ-KSA-VKSJ, KLJ, Mediaraven, Karuur en VVJ. Goe Gespeeld werkt ook samen met andere organisaties die aandacht vragen voor het kinderrecht op vrije tijd waaronder de Gezinsbond, het Kinderrechtencommissariaat, de Kinderrechtencoalitie...

Meer informatie: www.goegespeeld.be.

